

Trygghetssystemen för företagare – sjuk- och föräldraförsäkringen

Sammanfattning

I betänkandet behandlar utskottet proposition 2009/10:120 Trygghetssystemen för företagare i de delar som avser förändringar i sjuk- och föräldraförsäkringen.

Syftet med förslagen är att skapa större tydlighet och förutsägbarhet i regelverken, ökad likabehandling av företagare och anställda samt ökad valfrihet i sjukförsäkringen för företagare. Förslagen inom sjuk- och föräldraförsäkringen omfattar främst egenföretagare, dvs. personer som driver egen verksamhet i form av t.ex. enskild firma eller handelsbolag.

I propositionen föreslås att inom sjuk- och föräldraförsäkringen ska egenföretagare omfattas av ett generellt uppbyggnadsskede på 24 månader som innebär rätt till sjukpenninggrundande inkomst (SGI) motsvarande minst vad en anställd skulle få för ett liknande arbete. Det föreslås också att begränsningsregeln, i form av den s.k. jämförelseinkomsten, vid beräkning av SGI för egenföretagare ska tas bort.

Vidare föreslås att den grundläggande karenstiden i sjukförsäkringen för egenföretagare ska vara 7 dagar, vilket föranleder en generell sänkning av egenavgifterna med 0,74 procentenheter. Regeringen föreslår även att egenföretagare ska ges möjlighet att välja en längre karenstid på 14, 30, 60 eller 90 dagar.

Reglerna för allmänt högriskskydd föreslås bli ändrade så att detta skydd inträder vid påföljande sjukfall för en egenföretagare som omfattas av den grundläggande karenstiden på 7 sju dagar och som har haft fler än 21 karensdagar under sammantaget minst fem sjukperioder under en löpande tolv månadersperiod.

När det gäller tillfällig föräldrapenning föreslås regler som mer liknar dem som gäller för anställda. Det innebär att delningstalet vid beräkning av denna förmån för egenföretagare ändras från 365 till 260 dagar och att den kan utges i högst fem kalenderdagar under en sjudagarsperiod.

Propositionen innehåller också förslag om ett generellt högkostnads-skydd avseende sjuklönekostnader för arbetsgivare. Arbetsgivare ges möjlighet att få ersättning för sjuklönekostnader som överstiger två och en halv gånger sjuklönekostnadernas genomsnittliga andel av lönekostnaderna för samtliga arbetsgivare.

Förslagen föreslås träda i kraft den 1 juli 2010.

Utskottet tillstyrker, med en redaktionell ändring i förslaget till lag om ändring i socialförsäkringsbalken, regeringens förslag. Vidare föreslår utskottet en ändrad lydelse av 13 kap. 33 § socialförsäkringsbalken.

I betänkandet finns ett särskilt yttrande (s, v, mp).

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	4
Redogörelse för ärendet	5
Utskottets överväganden	6
Trygghetssystemen för företagare – sjuk- och föräldraförsäkringen	6
Särskilt yttrande	12
Trygghetssystemen för företagare – sjuk- och föräldraförsäkringen (s, v, mp)	12
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	13
Propositionen	13
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	14
<i>Bilaga 3</i>	
Utskottets lagförslag	38

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Trygghetssystemen för företagare – sjuk- och föräldraförsäkringen

Riksdagen

a) antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring,
2. lag om ändring i lagen (1988:1465) om ersättning och ledighet för närstående vård,
3. lag om ändring i lagen (1989:225) om ersättning till smittbärare,
4. lag om ändring i lagen (1991:1047) om sjuklön,
5. lag om ändring i lagen (1991:1047) om sjuklön,
6. lag om ändring i socialavgiftslagen (2000:980),
7. lag om ändring i socialförsäkringsbalken med den ändringen att ordet ”avundas” i 13 kap. 36 § ska bytas ut mot ”avrundas”,
8. lag om ändring i lagen (2010:111) om införande av socialförsäkringsbalken,

b) beslutar

dels att 13 kap. 33 § socialförsäkringsbalken ska få ändrad lydelse i enlighet med vad utskottet föreslår i bilaga 3,

dels om sådan ändring av ingressen till regeringens förslag till lag om ändring i socialförsäkringsbalken som föranleds av detta.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2009/10:120 i denna del.

Stockholm den 6 maj 2010

På socialförsäkringsutskottets vägnar

Gunnar Axén

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Gunnar Axén (m), Veronica Palm (s), Helena Riviére (m), Lars-Arne Staxäng (m), Solveig Zander (c), Siw Wittgren-Ahl (s), Ulf Nilsson (fp), Mats G Nilsson (m), Göte Wahlström (s), Lars Gustafsson (kd), Mikael Cederbratt (m), Kalle Larsson (v), Matilda Ernkrans (s), Fredrick Federley (c), Gunvor G Ericson (mp), Jasenko Omanovic (s) och Magdalena Streijffert (s).

Redogörelse för ärendet

I betänkandet behandlas proposition 2009/10:120 Trygghetssystemen för företagare i de delar som avser förändringar i sjuk- och föräldraförsäkringen. De delar av propositionen som avser förändringar i arbetslöshetsförsäkringen har överlämnats till arbetsmarknadsutskottet. En motion som väckts med anledning av propositionen avsåg de delar som bereds av arbetsmarknadsutskottet.

En särskild utredare, biträdd av en referensgrupp med företrädare för riksdagspartierna, har lämnat betänkandet Trygghetssystemen för företagare (SOU 2008:89) i oktober 2008. I budgetpropositionen för 2010 (prop. 2009/10:1) aviserade regeringen med utgångspunkt i betänkandet ett antal åtgärder för att stärka tryggheten för företagare. I budgetpropositionen aviserade regeringen också ett generellt högkostnadsskydd för sjuklönekostnader, omfattande alla arbetsgivare.

Några av förslagen i propositionen avviker från förslagen i betänkandet Trygghetssystemen för företagare. Förslagen har redovisats i promemorian Sjukpenninggrundande inkomst, karenstider och egenavgifter för egenföretagare (dnr N2008/6738/ENT).

Vad gäller förslaget till ändring i lagen (1991:1047) om sjuklön har Lagrådet tidigare yttrat sig över ett lagförslag som överensstämmer med det nu lämnade. Lagrådets yttrande över det tidigare förslaget godtogs, såvitt nu är i fråga, i sin helhet. Förslaget till ändring i socialavgiftslagen (2000:980) är enligt regeringen av sådan enkel beskaffenhet att Lagrådets hörande skulle sakna betydelse.

Regeringens förslag till riksdagsbeslut finns i bilaga 1 och regeringens lagförslag finns i bilaga 2. Inga motioner har väckts med anledning av propositionen i de delar som behandlas i detta betänkande. I bilaga 3 finns utskottets förslag till ändrad lydelse av 13 kap. 33 § socialförsäkringsbalken.

Utskottets överväganden

Trygghetssystemen för företagare – sjuk- och föräldraförsäkringen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens lagförslag.

Det innebär att egenföretagare inom sjuk- och föräldraförsäkringen omfattas av ett generellt uppbyggnadsskede på 24 månader där rätt till sjukpenninggrundande inkomst (SGI) motsvarar minst vad en anställd skulle få för ett liknande arbete. Vidare tas begränsningsregeln, i form av den s.k. jämförelseinkomsten, vid beräkning av SGI för egenföretagare bort. Den grundläggande karenstiden i sjukförsäkringen för egenföretagare blir 7 dagar, vilket föranleder en generell sänkning av egenavgifterna med 0,74 procentenheter, och egenföretagare ges möjlighet att välja en längre karenstid på 14, 30, 60 eller 90 dagar. Det allmänna högriskskyddet ändras så att detta skydd inträder vid påföljande sjukfall för en egenföretagare som har haft fler än 21 karensdagar under sammantaget minst fem sjukperioder under en löpande tolv månadersperiod.

Delningstalet vid beräkning av tillfällig föräldrapenning för egenföretagare ändras från 365 till 260 dagar och tillfällig föräldrapenning utges i högst fem kalenderdagar under en sjudagarsperiod.

Slutligen införs ett generellt högkostnadsskydd för arbetsgivare för sjuklönekostnader som överstiger två och en halv gånger sjuklönekostnadernas genomsnittliga andel av lönekostnaderna för samtliga arbetsgivare.

Jämför särskilt yttrande (s, v, mp).

Gällande ordning

En företagare som bedriver verksamhet i aktiebolagsform (fåmansbolag) betraktas som arbetstagare; inkomsterna behandlas skatterettsligt som inkomst av tjänst varför bolaget betalar arbetsgivaravgifter och företagaren omfattas av de socialförsäkringsregler som gäller för anställda. En egenföretagare har inkomst av näringsverksamhet, betalar själv sina egenavgifter och omfattas av de socialförsäkringsregler som gäller för personer som har inkomst av annat förvärvsarbete.

Sjukpenninggrundande inkomst (SGI) är den årliga inkomst i pengar som en försäkrad kan antas komma att få tills vidare för eget arbete, antingen som arbetstagare i allmän eller enskild tjänst (inkomst av anställning) eller på annan grund (inkomst av annat förvärvsarbete). För rätt till sjukpenning krävs att den försäkrade har en SGI som uppgår till minst 24 % av prisbasbeloppet, och vid beräkning av SGI bortses från inkomster som överstiger 7,5 prisbasbelopp. När det gäller föräldrapenning bortses från inkomster som överstiger 10 prisbasbelopp. Vid beräkning av dagersättningar ska SGI multipliceras med faktorn 0,97.

Enligt lagen (1991:1047) om sjuklön (SjLL) har arbetstagare under de första 14 dagarna av ett sjukfall rätt till sjuklön från arbetsgivaren. För den första dagen i sjuklöneperioden betalas ingen ersättning (karensdag). För de återstående dagarna behåller den anställde 80 % av lönen och andra anställningsförmåner.

Kalenderdagsberäknad sjukpenning betalas för samtliga ersättningsfall som varar mer än 14 dagar och utgörs av SGI delad med 365. Till den som har en SGI av annat förvärvsarbete, främst egenföretagare, och som inte valt karenstid samt till arbetslösa utges kalenderdagsberäknad sjukpenning från ersättningsperiodens början, med undantag för karensdagen.

För en egenföretagare bestäms SGI utifrån företagets resultat efter avdrag för kostnader, eventuella avsättningar och avgifter, men före skatteavdrag (nettointäkt). Inkomsterna får dock inte beräknas högre än skälig lön för liknande arbete för annans räkning, den s.k. jämförelseinkomsten. För egenföretagare får SGI beräknas till högre belopp än vad som framgår av den skatterättsliga nettointäkten, bl.a. under en verksamhets uppbyggnadsskede. Försäkringskassan fastställer en fiktiv SGI baserad på den s.k. jämförelseinkomsten.

En egenföretagare har möjlighet att anmäla en karenstid på 3 eller 30 dagar till Försäkringskassan. Den som inte valt karenstid omfattas av den grundläggande karensdagen. Anmälan om längre respektive kortare karenstid kan göras löpande under året för den som har inkomst av annat förvärvsarbete. Den valda karenstiden påverkar sjukförsäkringsavgiften i egenavgifterna. Den som har valt karenstid på 3 eller 30 dagar kan byta till en försäkring med kortare karenstid eller utan karenstid, dock endast så länge man inte har fyllt 55 år.

Antalet karensdagar är begränsat till 10 under en tolv månaders period (allmänt högriskskydd). För en arbetstagare som lider av sjukdom som kan antas medföra ett större antal sjukperioder med sjuklön under en tolv månaders period kan Försäkringskassan besluta om s.k. särskilt högriskskydd. Då betalas sjuklön ut för första dagen, och arbetsgivaren får ersättning från sjukförsäkringen. Vidare gäller ett särskilt högriskskydd för den som har en sjukdom som medför risk för en eller flera längre sjukperioder under en tolv månaders period. Även i dessa fall får arbetsgivaren ersättning från sjukförsäkringen. Däremot betalas inte sjuklön ut för karensdag.

Företag vars sammanlagda lönekostnader under ett kalenderår – efter avdrag för sociala avgifter – inte beräknas överstiga summan av 130 gånger prisbasbeloppet har möjlighet att försäkra sig hos Försäkringskassan mot sjuklönekostnader som avser tid fr.o.m. den tredje ersättningsdagen.

Tillfällig föräldrapenning kan betalas ut under högst 60 dagar per barn och år vid bl.a. barns sjukdom eller smitta eller vid ordinarie vårdares sjukdom eller smitta. När de 60 dagarna är uttagna kan tillfällig föräldrapenning betalas ut under ytterligare 60 dagar per barn och år, men då endast vid barns sjukdom. De grundläggande villkoren för rätt till tillfällig föräldrapenning är att föräldern har behövt avstå från arbete för vård av barnet. Rätt till tillfällig föräldrapenning gäller inte för lediga dagar eller dagar med semester. Vid beräkningen av ersättning per dag ska en anställds årsinkomst delas med de timmar eller dagar som han eller hon arbetar per år medan en egenföretagares årsinkomst alltid delas med 365, s.k. kalenderdagsberäknad ersättning. Undantag gäller när en förälder önskar byta ut sin föräldrapenning, havandeskapspenning eller rehabiliteringspenning mot tillfällig föräldrapenning. I sådant fall delas förälderns årsinkomst alltid med 365, oavsett om han eller hon är anställd eller egenföretagare.

Propositionen

När det gäller begränsningsregeln vid beräkning av SGI för egenföretagare föreslås att den s.k. jämförelseinkomsten ska upphöra att gälla i sin nuvarande utformning. Att avskaffa jämförelseinkomsten som en begränsning medför att alla försäkrade kan få ersättning beräknad på arbetsinkomster upp till 7,5 prisbasbelopp med undantag för föräldrapenningen där ersättningen kan beräknas på arbetsinkomster upp till 10 prisbasbelopp. I propositionen anges att reglerna om jämförelseinkomst infördes för att kunna bestämma hur stor del av egenföretagarens skattepliktiga nettointäkt som var arbetsinkomst. Genom 1993 års företagsskattereform ändrades vissa skatteregler varför det enligt propositionen numera inte finns skäl att behålla reglerna om jämförelseinkomst i dess nuvarande utformning. Reglerna medför dessutom sammantaget en omfattande administration för enskilda egenföretagare och Försäkringskassan. De utgör också ett hinder i egenföretagares möjlighet att förutse sin SGI samt Försäkringskassans möjlighet att på ett enkelt sätt fastställa SGI för egenföretagare. Förståelsen för försäkringen torde enligt regeringen öka, och det blir en tydligare koppling mellan arbetsinkomst, erlagda avgifter och möjliga förmåner.

Enligt regeringens förslag ska dock reglerna om jämförelseinkomst fortfarande tillämpas i samband med beräkning av SGI under uppbyggnadskede. Under en tid på 24 månader, räknat från den månad då företagaren har gjort eller borde ha gjort anmälan för viss registrering enligt skattebetalningslagen (arbetsgivar- och momsregistrering), ska SGI från näringsverksamheten beräknas till minst vad som motsvarar skälig avlönning för

liknande arbete för annans räkning. I det fall den försäkrade inte har skyldighet att anmäla sig för registrering ska tiden på 24 månader räknas som om en sådan skyldighet hade gällt för honom eller henne.

I propositionen anges att när en verksamhet startas saknas förutsättningar för att beräkna en egenföretagares SGI utifrån en taxerad inkomst. Vidare kan enligt dagens regler vissa egenföretagare stå utan försäkringskydd vid starten, och tidsperioden för vad som ska anses vara ett uppbyggnadsskede kan variera. Avsaknaden av ett SGI-skydd och den osäkerhet och oförutsägbarhet som finns kan enligt regeringen verka hämmande för nyföretagande. Med förslagen uppnås större tydlighet, förutsägbarhet och social trygghet vid nystart av företag. Om det införs generella regler underlättas och minskar också Försäkringskassans administration. Om den enskilde kan antas arbeta i större eller mindre omfattning än en heltidsarbetsbete, bör jämförelseinkomsten anpassas i motsvarande mån. Vid tillämpningen av vad som närmare ska avses med jämförelseinkomst föreslås att den praxis som finns i dag även fortsättningsvis ska gälla, bl.a. ska det gå att tillgodoräkna sig övrigt arbete för administration, reparation, jourarbete m.m. Vidare bör även den som t.ex. tvingas lägga ned ett nystartat företag och därefter på nytt startar ett företag kunna omfattas av förslaget om uppbyggnadsskede, liksom den som vid sidan av ett tidigare nystartat företag startar ytterligare ett företag. Regeringen förutsätter dock att Försäkringskassan noga följer upp och utvärderar effekterna av den föreslagna regeln.

Enligt propositionen ska även fortsättningsvis, efter att 24 månader har passerat, en individuell bedömning göras av om ett uppbyggnadsskede kan anses föreligga. Den praxis som i dag finns bör alltså kunna ligga till grund för denna bedömning.

Vad gäller karenstider i sjukförsäkringen föreslås dels att en grundläggande karenstid på 7 dagar införs för försäkrade med inkomst av annat förvärvsarbete, dels att en längre karenstid om 14, 30, 60 eller 90 dagar ska kunna väljas, dels att en särskild reglering för uppsägningstid vid begäran om kortare karenstid införs. Uppsägningstiden föreslås motsvara det antal dagar med vilken karenstiden förkortas. Vidare föreslås en övergångsregel om att den som har fyllt 55 år före ikraftträdandet ska ha möjlighet att t.o.m. utgången av september månad 2010 anmäla kortare karenstid, alternativt inte någon karenstid alls.

Med anledning av förslaget om en grundläggande karenstid på 7 dagar i sjukförsäkringen föreslås en rad följdändringar som gäller bl.a. havandeskapspenning, rehabiliteringspenning och ersättning för närståendevård.

Regeringen föreslår vidare att reglerna om allmänt högriskskydd ändras så att en egenföretagare som har haft fler än fem sjukperioder under en löpande tolv månadersperiod, ska ha rätt till ersättning även för karensdagarna fr.o.m. den sjukperiod som inträder efter det att den försäkrade gått miste om sjukpenning för sammanlagt minst 21 dagar. Även regler om det

särskilda högriskskyddet föreslås bli ändrade så att en egenföretagare, som beviljats sådant högriskskydd av Försäkringskassan, får sjukpenning även under den grundläggande karenstiden på 7 dagar.

Reglerna om allmänt och särskilt högriskskydd bör inte gälla de egenföretagare som väljer karenstid enligt de nya reglerna.

Sjukförsäkringsavgiftens nivå är beräknad utifrån att den grundläggande karenstiden är 1 dag. När karenstiden nu föreslås bli 7 dagar för försäkrade med inkomst av annat förvärvsarbete, dvs. främst egenföretagare, motiverar det minskade försäkringsinnehållet en sänkning av sjukförsäkringsavgiften inom egenavgifterna varför regeringen föreslår att den sänks med 0,74 procentenheter.

Regeringen föreslår att nuvarande frivilliga försäkring mot kostnader för sjuklön ersätts med ett generellt högkostnadsskydd som omfattar alla arbetsgivare. En arbetsgivare vars kostnader för sjuklön under ett kalenderår överstiger två och en halv gång den beräknade genomsnittliga årliga sjuklönekostnaden för samtliga arbetsgivare ska kunna erhålla ersättning från sjukförsäkringen för överskjutande del av sjuklönekostnaden. Den genomsnittliga årliga sjuklönekostnaden, i form av en procentsats, bör beräknas och fastställas årligen. Ersättningen för sjuklönekostnader bör betalas ut kalenderårsvis i efterskott, och det bör vara möjligt att under vissa förutsättningar begära ersättning i förskott.

I propositionen anges att för små företag utgör sjuklöneansvaret ett ekonomiskt risktagande oavsett om företaget har en god arbetsmiljö eller inte. Små och speciellt nystartade företag som är på väg att etablera sig på marknaden är särskilt känsliga för denna risk, eftersom de ofta har dålig likviditet och små resurser i övrigt att hantera oväntade kostnadsökningar.

Regeringen föreslår en ändrad beräkningsmetod för egenföretagare vid uttag av tillfällig föräldrapenning. För försäkrade med inkomst av annat förvärvsarbete föreslås att SGI ska delas med 260 och att tillfällig föräldrapenning i dessa fall ska kunna utges under högst fem kalenderdagar i en sjudagarsperiod.

Den tillfälliga föräldrapenningens storlek är inte enbart beroende av inkomstunderlaget utan även av den årsarbetstid som föräldern har. Sätten att bestämma årsarbetstid är olika för anställda och egenföretagare. I propositionen anges att orsaken till att egenföretagares årsarbetstid varken tim- eller dagberäknas vid uttag av dagersättningar är svårigheten att avgöra vilken arbetstid som kan ersättas för en näringsidkare som har möjlighet att själv förlägga sina arbetstider på ett för honom eller henne lämpligt sätt. Mot detta kan invändas att många egenföretagare inte har den friheten. Regeringen anser att det är viktigt att så långt som möjligt öka likabehandlingen mellan egenföretagare och anställda i trygghetssystemen. Att dela egenföretagares SGI med 260 vid beräkning av tillfällig föräldrapenning är en anpassning till en arbetstid motsvarande fem arbetsdagar per

vecka. För de s.k. utbytesdagarna (då förmånen utges för tid då annars havandeskapspenning, föräldrapenning eller rehabiliteringspenning skulle ha uppburits) ska SGI även i fortsättningen delas med 365.

Utskottets ställningstagande

Utskottet kan konstatera att förslagen utgör en del av det reformarbete som regeringen genomför för att stärka incitamenten att starta, driva och utveckla företag. Trygghetssystemen har betydelse för företagsklimatet och för valet mellan anställning och företagande, för etablerade företagare samt för företags utveckling och tillväxt. Eftersom förslagen bidrar till stärkt trygghet för företagare kommer särskilt kvinnors företagande att främjas.

Utskottet välkomnar förslagen, som enligt utskottets mening kommer att skapa större tydlighet och förutsägbarhet i regelverken, ökad likabehandling av företagare och anställda och ökad valfrihet i sjukförsäkringen för företagare. Utskottet ser även positivt på förslaget om att införa ett generellt högkostnadsskydd för sjuklönekostnader för arbetsgivare.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag. Därutöver föreslår utskottet att riksdagen gör en följdändring i 13 kap. 33 § socialförsäkringsbalken.

Särskilt yttrande

Trygghetssystemen för företagare – sjuk- och föräldraförsäkringen (s, v, mp)

Veronica Palm (s), Siw Wittgren-Ahl (s), Göte Wahlström (s), Kalle Larsson (v), Matilda Ernkrans (s), Gunvor G Ericson (mp), Jasenko Omanovic (s) och Magdalena Streijffert (s) anför:

Vi förvånas över att regeringen väljer en lägre ambitionsnivå än vad utredningen föreslår i fråga om beräkning av sjukpenninggrundande inkomst för den som startar ett företag.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2009/10:120 Trygghetssystemen för företagare:

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring,
2. lag om ändring i lagen (1988:1465) om ersättning och ledighet för närståendevård,
3. lag om ändring i lagen (1989:225) om ersättning till smittbärare,
4. lag om ändring i lagen (1991:1047) om sjuklön,
5. lag om ändring i lagen (1991:1047) om sjuklön,
7. lag om ändring i socialavgiftslagen (2000:980),
8. lag om ändring i socialförsäkringsbalken,
9. lag om ändring i lagen (2010:111) om införande av socialförsäkringsbalken.

BILAGA 2**Regeringens lagförslag****1 Förslag till lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring**

Härigenom föreskrivs att 3 kap. 2, 4, 4 b, 7 b, 9 a och 11 §§, 4 kap. 14 och 14 a §§ samt 22 kap. 8 § lagen (1962:381) om allmän försäkring¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.**2 §²**

Sjukpenninggrundande inkomst är den årliga inkomst i pengar som en försäkrad kan antas komma att tills vidare få för eget arbete här i landet, antingen såsom arbetstagare i allmän eller enskild tjänst (inkomst av anställning) eller på annan grund (inkomst av annat förvärvsarbete). Som inkomst av anställning eller inkomst av annat förvärvsarbete räknas inte inkomst som avses i 10 kap. 3 § 1–3 inkomstskattelagen (1999:1229) eller sådan ersättning som anges i 1 § första stycket 1–5 och fjärde stycket lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster. Som inkomst av annat förvärvsarbete räknas inte sådan ersättning enligt gruppsjukförsäkring eller trygghetsförsäkring vid arbetsskada som enligt 2 § första stycket lagen om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster utgör underlag för nämnda skatt. Den sjukpenninggrundande inkomsten fastställs av Försäkringskassan. Inkomst av anställning och inkomst av annat förvärvsarbete ska därvid var för sig avrundas till närmast lägre hundratal kronor.

Vid beräkning av sjukpenninggrundande inkomst bortses från sådan inkomst av anställning och annat förvärvsarbete som överstiger sju och en halv gånger prisbasbeloppet. Det belopp som sålunda ska undantas ska i första hand räknas av från inkomst av annat förvärvsarbete. Ersättning för utfört arbete i annan form än pension räknas som inkomst av anställning, såvida ersättningen under ett år uppgår till minst 1 000 kronor, även om mottagaren inte är anställd hos den som utger ersättningen. I nu angivna fall ska den som utför arbetet anses såsom arbetstagare och den som utger ersättningen såsom arbetsgivare. Kan ersättning för arbete för någon annans räkning under året inte antas uppgå till minst 1 000 kronor, ska ersättningen från denne inte tas med vid beräkningen av den sjukpenninggrundande inkomsten i annat fall än då den utgör inkomst av näringsverksamhet. Vid beräkning av sjukpenninggrundande inkomst av anställning ska bortses från ersättning som enligt 2 a § ska anses som inkomst av annat förvärvsarbete samt ersättning som idrottsutövare får från sådan ideell förening som avses i 7 kap. 7 § första stycket inkomstskattelagen (1999:1229) och som har till

¹ Lagen omtryckt 1982:120.

² Senaste lydelse 2008:861.

huvudsakligt syfte att främja idrottslig verksamhet, om ersättningen från föreningen under året inte kan antas uppgå till minst ett halvt prisbasbelopp. Vid beräkning av sjukpenninggrundande inkomst av anställning bortses även från ersättning från en stiftelse som har till väsentligt ändamål att tillgodose ekonomiska intressen hos dem som är eller har varit anställda hos en arbetsgivare som lämnat bidrag till stiftelsen (vinstandelsstiftelse) eller från en annan juridisk person med motsvarande ändamål, om ersättningen avser en sådan anställd och inte utgör ersättning för arbete för den juridiska personens räkning. Detta gäller dock endast om de bidrag arbetsgivaren lämnat till den juridiska personen varit avsedda att vara bundna under minst tre kalenderår och att på likartade villkor tillkomma en betydande del av de anställda. Om arbetsgivaren är ett fåmansföretag eller ett fåmanshandelsbolag ska vid beräkningen inte bortses från ersättning som den juridiska personen lämnar till sådan företagsledare eller delägare i företaget eller en person som är närstående till någon av dem. Med fåmansföretag, fåmanshandelsbolag, företagsledare och närstående person avses detsamma som i inkomstskattelagen. Vid beräkning av sjukpenninggrundande inkomst av anställning ska alltid bortses från ersättning från en vinstandelsstiftelse som härrör från bidrag som arbetsgivaren lämnat under åren 1988–1991.

Beräkningen av den sjukpenninggrundande inkomsten ska, där förhållandena inte är kända för Försäkringskassan, grundas på de upplysningar som Försäkringskassan kan inhämta av den försäkrade eller dennes arbetsgivare eller som kan framgå av den uppskattning, som vid taxering gjorts av den försäkrades inkomst. Semesterlön får inte inräknas i den sjukpenninggrundande inkomsten till högre belopp än vad som skulle ha utgivits i lön för utfört arbete under motsvarande tid. En liknande begränsning ska gälla semesterersättning. *Inkomst av arbete för egen räkning får ej beräknas högre än som motsvarar skälig avlöning för liknande arbete för annans räkning.*

Beräkningen av den sjukpenninggrundande inkomsten ska, där förhållandena inte är kända för Försäkringskassan, grundas på de upplysningar som Försäkringskassan kan inhämta av den försäkrade eller dennes arbetsgivare eller som kan framgå av den uppskattning, som vid taxering gjorts av den försäkrades inkomst. *För en försäkrad som har inkomst av annat förvärvsarbete och som bedriver näringsverksamhet ska, under en tid om 24 månader räknat från den månad då den försäkrade har gjort eller borde ha gjort anmälan för registrering enligt 3 kap. 2 § skattebetalningslagen (1997:483), den sjukpenninggrundande inkomsten från näringsverksamheten beräknas till minst vad som motsvarar skälig avlöning för liknande arbete för annans räkning. I det fall den försäkrade inte har skyldighet att anmäla sig för registrering, ska tiden om 24 månader räknas som om en sådan skyldighet hade gällt för honom eller henne. Semesterlön får inte inräknas i den sjukpenning-*

grundande inkomsten till högre belopp än vad som skulle ha utgivits i lön för utfört arbete under motsvarande tid. En liknande begränsning ska gälla semesterersättning.

Vid beräkning av sjukpenninggrundande inkomst enligt denna paragraf ska det bortses från inkomst som hänför sig till sådant förvärvsarbete som avses i 16 a kap. 2 §.

4 §³

För dagar i en sjukperiod gäller, om inte annat följer av 10–10 b §§,

1. att sjukpenning inte lämnas för den första dagen, *1. att sjukpenning som svarar mot inkomst av anställning inte lämnas för den första dagen, och att sjukpenning som svarar mot inkomst av annat förvärvsarbete inte lämnas för de första sju dagarna om inte annat följer av 11 § första stycket,*
2. att hel sjukpenning för de därpå följande 364 dagarna utgör för dag 80 procent av den fastställda sjukpenninggrundande inkomsten, delad med 365,
3. att hel sjukpenning för de därpå följande 550 dagarna utgör 75 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten delad med 365, och
4. att sjukpenning för de därpå följande dagarna inte lämnas.

Sjukpenningen avrundas till närmaste hela kronor. Till den del den försäkrade är arbetslös lämnas dock hel sjukpenning enligt 7 § med högst 486 kronor.

Sjukpenning enligt första stycket 2 får inte lämnas om den försäkrade redan har fått sådan sjukpenning för sammanlagt 364 dagar under en ramtid som omfattar de 450 närmast föregående dagarna. Har den försäkrade under denna ramtid fått sjukpenning enligt första stycket 3 eller 7 b §, ersättning för merutgifter enligt 7 a § eller rehabiliteringspenning enligt 22 kap. 7 §, ska dagar med sådan ersättning likställas med dagar med sjukpenning enligt första stycket 2. Detta gäller även tretton dagar under sådan sjuklöneperiod som avses i sjunde stycket. Om den försäkrade har en allvarlig sjukdom får sjukpenning enligt första stycket 2 lämnas efter ansökan av den försäkrade, trots att sådan sjukpenning redan har lämnats för 364 dagar under ramtiden.

Om sjukpenning enligt första stycket 2 inte kan lämnas, får sjukpenning enligt första stycket 3 lämnas efter skriftlig ansökan av den försäkrade. Detta gäller även för dagar i en ny sjukperiod under förutsättning att sjukpenning för maximalt antal dagar inte redan har lämnats. Om sjukperioden föranleds av en godkänd arbetsskada enligt lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring får sjukpenning enligt första stycket 3 lämnas för ytterligare dagar.

Sjukpenning för ytterligare dagar enligt första stycket 3 får även lämnas

³ Senaste lydelse 2009:1531.

1. när den försäkrade vårdas intagen på sjukhus eller på grund av sjukdom får omfattande vård utan att vara intagen på sjukhus,
2. när den försäkrade på grund av sjukdom har fått en sådan avgörande förlust av verklighetsuppfattningen och förmågan att orientera sig att den försäkrade inte kan tillgodogöra sig information, eller
3. när en återgång i arbete eller ett deltagande i ett arbetsmarknadspolitiskt program skulle medföra risk för allvarlig försämring av den försäkrades sjukdom.

Sjukpenning enligt femte stycket 1 och 3 lämnas efter ansökan av den försäkrade.

Som sjukperiod anses tid, under vilken en försäkrad i oavbruten följd lider av sjukdom som avses i 7 § eller har rätt till sjukpenning enligt 7 b § eller rehabiliteringspenning enligt 22 kap. 7 §. Uppkommer för den försäkrade rätt till sjukpenning enligt kapitlet i omedelbar anslutning till en sjuklöneperiod enligt lagen (1991:1047) om sjuklön, ska sjukperioden enligt denna lag anses omfatta också sjuklöneperioden.

Om en sjukperiod börjar inom fem dagar från det en tidigare sjukperiod avslutats ska bestämmelserna i första stycket samt 10 a § tillämpas som om den senare sjukperioden utgör en fortsättning på den tidigare sjukperioden.

Om den försäkrade gått miste om sjukpenning till följd av bestämmelserna i första stycket 1 eller 10 a § första stycket 1 för sammanlagt tio dagar under de senaste tolv månaderna utges sjukpenning för dag som avses i första stycket 1 enligt vad som anges i första stycket 2 eller 3. Till den del den försäkrade är arbetslös utges dock hel sjukpenning enligt 7 § med högst 486 kronor.

Om den försäkrade gått miste om sjukpenning som svarar mot inkomst av anställning till följd av bestämmelserna i första stycket 1 eller 10 a § första stycket 1 för sammanlagt tio dagar under de senaste tolv månaderna utges sjukpenning för dag som avses i första stycket 1 enligt vad som anges i första stycket 2 eller 3. *Om den försäkrade gått miste om sjukpenning som svarar mot inkomst av annat förvärvsarbete till följd av bestämmelserna i första stycket 1 under fem sjukperioder under de senaste tolv månaderna, utges sjukpenning för dagar som avses i första stycket 1 enligt vad som anges i första stycket 2 eller 3 från och med den sjukperiod som inträder efter det att den försäkrade gått miste om sjukpenning för sammanlagt minst 21 dagar.* Till den del den försäkrade är arbetslös utges dock hel sjukpenning enligt 7 § med högst 486 kronor.

Vid tillämpningen av denna paragraf gäller att sjukpenning inte lämnas till en försäkrad under de tre kalendermånader som infaller efter utgången av en period med sjukersättning eller aktivitetsersättning. Detta gäller dock endast till den del nedsättningen av arbetsförmågan svarar mot den nedsättning för vilken sjukersättning eller aktivitetsersättning

har lämnats. Sjukpenning kan dock alltid lämnas med stöd av bestämmelserna i tredje stycket fjärde meningen, fjärde stycket tredje meningen eller femte stycket.

4 b §⁴

Försäkringskassan kan efter skriftlig ansökan av den försäkrade besluta att hel sjukpenning för dag ska utges enligt vad som anges i 4 § första stycket 2 eller 3 eller 10 a § första stycket 2 eller 3 även för *dag* som avses i 4 § första stycket 1 och 10 a § första stycket 1. Ett sådant beslut får meddelas om den försäkrade lider av sjukdom som kan antas medföra ett större antal sjukperioder med rätt till sjukpenning under en tolv månaders period. Till den del den försäkrade är arbetslös utges dock hel sjukpenning för *dag* som avses i 4 § första stycket 1 med högst 486 kronor.

Försäkringskassan kan efter skriftlig ansökan av den försäkrade besluta att hel sjukpenning för dag ska utges enligt vad som anges i 4 § första stycket 2 eller 3 eller 10 a § första stycket 2 eller 3 även för *dag* som avses i 4 § första stycket 1 och *för dag som avses i* 10 a § första stycket 1. Ett sådant beslut får meddelas om den försäkrade lider av sjukdom som kan antas medföra ett större antal sjukperioder med rätt till sjukpenning under en tolv månaders period. Till den del den försäkrade är arbetslös utges dock hel sjukpenning för *dag* som avses i 4 § första stycket 1 med högst 486 kronor *per dag*.

Ett beslut som avses i första stycket får även meddelas för en sjukperiod när den sökande som givare av biologiskt material enligt lagen (1995:831) om transplantation m.m. har rätt till sjukpenning till följd av ingrepp för att ta tillvara det biologiska materialet eller förberedelser för sådant ingrepp.

Ett beslut enligt första stycket gäller från och med den kalendermånad då ansökan gjordes hos Försäkringskassan, om inte annat sägs i beslutet. Beslutet ska gälla för viss tid som anges i beslutet eller, om det finns särskilda skäl, tills vidare. Beslutet ska upphävas om villkoret enligt första stycket andra meningen inte längre är uppfyllt.

En försäkrad som har gjort ansökan enligt första stycket är skyldig att genomgå undersökning av läkare eller tandläkare och att ge in utlåtande över undersökningen, om Försäkringskassan finner att det behövs för ärendets bedömning. För den försäkrades utgifter för undersökningen och för utlåtande över undersökningen lämnas ersättning i enlighet med vad regeringen förordnar.

7 b §⁵

Sjukpenning enligt 7 § utges även när den försäkrade genomgår en medicinsk behandling eller medicinsk rehabilitering som syftar till att förebygga sjukdom eller att förkorta sjukdomstid eller att helt eller delvis förebygga eller häva nedsättning av arbetsförmågan. Som villkor gäller att behandlingen eller rehabiliteringen har ordinerats av läkare och ingår i en av Försäkringskassan godkänd plan.

⁴ Senaste lydelse 2008:480.

⁵ Senaste lydelse 2008:480.

Arbetsförmågan ska anses nedsatt i den mån den försäkrade på grund av behandlingen eller rehabiliteringen är förhindrad att förvärvsarbeta.

Sjukpenning enligt denna paragraf utges enligt vad som anges i 4 § första stycket 2 eller 3 eller 10 a § första stycket 2 eller 3 även för *dag* som avses i 4 § första stycket 1 och 10 a § första stycket 1.

Sjukpenning enligt denna paragraf utges enligt vad som anges i 4 § första stycket 2 eller 3 eller 10 a § första stycket 2 eller 3 även för *dagar* som avses i 4 § första stycket 1 och *för dag som avses* i 10 a § första stycket 1.

9 a §⁶

En kvinna som önskar erhålla havandeskapspenning ska göra ansökan därom. Försäkringskassan får påfordra att kvinnan till stöd för sin rätt till havandeskapspenning inger utlåtande av sin arbetsgivare samt läkarutlåtande.

I beslutet om havandeskapspenning ska anges under vilken tid ersättning kan utges.

Vad i lag eller annan författning föreskrivs om sjukpenning gäller i fråga om havandeskapspenning med undantag av bestämmelserna om ersättning för merutgifter i 7 a § och om karenstid i 11 §. Vidare ska havandeskapspenningen, med avvikelse från vad som anges i 4 § första stycket 1 och 10 a § första stycket 1, utges med 80 procent även för den första dagen och även om sjukpenning enligt 4 § första stycket 2 eller 3 respektive 10 a § första stycket 2 eller 3 redan har utgivits för maximalt antal dagar. Havandeskapspenning utges inte i den mån kvinnan för samma tid uppbär sjukpenning eller sjuklön eller annan ersättning enligt lagen (1991:1047) om sjuklön.

Vad i lag eller annan författning föreskrivs om sjukpenning gäller i fråga om havandeskapspenning med undantag av bestämmelserna om ersättning för merutgifter i 7 a § och om karenstid i 11 §. Vidare ska havandeskapspenningen, med avvikelse från vad som anges i 4 § första stycket 1 och 10 a § första stycket 1, utges med 80 procent även för den första dagen, *eller för en försäkrad med inkomst av annat förvärvsarbete, för de första sju dagarna*, och även om sjukpenning enligt 4 § första stycket 2 eller 3 respektive 10 a § första stycket 2 eller 3 redan har utgivits för maximalt antal dagar. Havandeskapspenning utges inte i den mån kvinnan för samma tid uppbär sjukpenning eller sjuklön eller annan ersättning enligt lagen (1991:1047) om sjuklön.

11 §⁷

Om en försäkrad gör anmälan till Försäkringskassan *skall* sjukpenning som svarar mot inkomst av annat förvärvsarbete inte *utges* för de första 3 eller 30 dagarna av varje

Om en försäkrad gör anmälan till Försäkringskassan *ska* sjukpenning som svarar mot inkomst av annat förvärvsarbete inte *lämnas* för de första 14, 30, 60 eller 90 dagarna av

⁶ Senaste lydelse 2008:480.

⁷ Senaste lydelse 2004:781.

sjukperiod, den dag då sjukdomsfallet inträffade inräknad (*karens-tid*). Vid beräkning av karenstid *skall*, om en sjukperiod börjar inom 20 dagar efter föregående sjukperiods slut, de båda perioderna anses såsom en sjukperiod.

En försäkrad, som gjort anmälan enligt första stycket, får övergå till försäkring med kortare karenstid eller utan karenstid, om han inte har fyllt 55 år. En sådan ändring *skall bli gällande 14 dagar efter den, då framställningen gjordes hos Försäkringskassan*, men får *ej* tillämpas vid sjukdom som inträffat innan ändringen blivit gällande.

varje sjukperiod, den dag då sjukdomsfallet inträffade inräknad (*karenstid*). Vid beräkning av karenstid *ska*, om en sjukperiod börjar inom 20 dagar efter föregående sjukperiods slut, de båda perioderna anses såsom en sjukperiod.

En försäkrad, som gjort anmälan enligt första stycket, får *efter uppsägningstid* övergå till försäkring med kortare karenstid eller utan karenstid, om han *eller hon* inte har fyllt 55 år *vid anmälan till Försäkringskassan om ändrad karenstid*. *Uppsägningstiden är det antal dagar med vilka karenstiden förkortas*. En sådan ändring *börjar gälla efter det att uppsägningstiden löpt ut*, men får *inte* tillämpas vid sjukdom som inträffat innan ändringen blivit gällande.

4 kap.

14 §⁸

Hel tillfällig föräldrapenning utges till en förälder som avstår från förvärvsarbete. Tre fjärdedels, halv, en fjärdedels eller en åttondels tillfällig föräldrapenning utges till en förälder som arbetar högst en fjärdedel, hälften, tre fjärdedelar respektive sju åttondelar av den tid föräldern skulle ha arbetat om han eller hon inte vårdat barnet. Bestämmelserna i 7 § andra och tredje styckena gäller i tillämpliga delar även i fråga om tillfällig föräldrapenning.

Om inte annat följer av tredje eller fjärde stycket eller 14 a § ska till grund för beräkningen av beloppet för hel tillfällig föräldrapenning för dag läggas det tal som erhålls när 80 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten av anställning delas med årsarbetstiden. Vid beräkningen tillämpas 3 kap. 10 a § sjätte-åttonde styckena på motsvarande sätt för den tid som förmånen avser.

Ska tillfällig föräldrapenning utges på grundval av inkomst av annat förvärvsarbete beräknas hel förmån för dag efter 80 procent av den fastställda sjukpenninggrundande inkomsten, delad med 365. Beloppet avrundas till närmaste hela kronor.

Ska tillfällig föräldrapenning utges på grundval av inkomst av annat förvärvsarbete beräknas hel förmån för dag efter 80 procent av den fastställda sjukpenninggrundande inkomsten, delad med 260. Beloppet avrundas till närmaste hela kronor. *Tillfällig föräldrapenning utges under högst fem kalenderdagar per sjudagars-*

⁸ Senaste lydelse 2009:1454.

period. För det fall föräldern avstår från förvärvsarbete under fler än fem kalenderdagar under en sjudagarsperiod, utges tillfällig föräldrapenning för de första fem dagarna i perioden. Sjudagarsperioden ska alltid beräknas med utgångspunkt i den dag för vilken ersättning begärs, varefter de närmast föregående sex dagarna räknas med i perioden.

Ska tillfällig föräldrapenning utges på grundval av sjukpenninggrundande inkomst av såväl anställning som annat förvärvsarbete beräknas den del av förmånen som svarar mot inkomst av anställning enligt andra stycket medan den del av förmånen som svarar mot inkomst av annat förvärvsarbete beräknas enligt tredje stycket.

14 a §⁹

Tillfällig föräldrapenning beräknas enligt 14 § tredje stycket

1. när den försäkrade skall uppbära tillfällig föräldrapenning för tid då annars havandeskapspenning, föräldrapenning eller rehabiliteringspenning skulle ha uppburits, eller

Tillfällig föräldrapenning beräknas avseende hel förmån för dag efter 80 procent av den fastställda sjukpenninggrundande inkomsten delad med 365, varvid beloppet ska avrundas till närmaste hela kronor

1. när den försäkrade ska uppbära tillfällig föräldrapenning för tid då annars havandeskapspenning, föräldrapenning eller rehabiliteringspenning skulle ha uppburits, eller

2. i fall som avses i 3 kap. 10 c § första stycket 1 samt andra stycket.

22 kap.

8 §¹⁰

Hel rehabiliteringspenning utgör för dag det belopp som motsvarar den försäkrades sjukpenning. Vid beräkningen av rehabiliteringspenningen ska bestämmelserna i 3 kap. 4 § tillämpas. Rehabiliteringspenning utges dock även för dag som avses i 3 kap. 4 § första stycket 1.

Hel rehabiliteringspenning utgör för dag det belopp som motsvarar den försäkrades sjukpenning. Vid beräkningen av rehabiliteringspenningen ska bestämmelserna i 3 kap. 4 § tillämpas. Rehabiliteringspenning utges dock även för dagar som avses i 3 kap. 4 § första stycket 1.

⁹ Senaste lydelse 1993:745.

¹⁰ Senaste lydelse 2008:480.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2010.
 2. Äldre bestämmelser i 3 kap. 2 § tillämpas fortfarande i fråga om beräkning av sjukpenninggrundande inkomst som avser tid före ikraftträdandet. Tid för sådan anmälan som anges i de nya bestämmelserna i paragrafen räknas även före ikraftträdandet.
 3. För ersättningsfall som påbörjats före ikraftträdandet ska bestämmelserna i 3 kap. 4 § första stycket 1 och 3 kap. 11 § i dess äldre lydelse gälla.
 4. Vid tillämpning av bestämmelserna i 3 kap. 4 § nionde stycket ska, för försäkrade som gått miste om sjukpenning som svarar mot inkomst av annat förvärvsarbete till följd av bestämmelserna i första stycket 1 enligt den äldre lydelsen av dessa bestämmelser, inom tolv månadersperioden även beaktas sjukperioder och dagar som infallit före ikraftträdandet.
 5. För en försäkrad med sjukpenning som svarar mot inkomst av annat förvärvsarbete ska ett beslut som fattats före ikraftträdandet enligt 3 kap. 4 b § gälla de första sju dagarna i en sjukperiod.
 6. En försäkrad som vid ikraftträdandet har fyllt 55 år får senast den 30 september 2010 till Försäkringskassan anmäla försäkring med kortare karenstid eller utan karenstid enligt de nya bestämmelserna i 3 kap. 11 § andra stycket.
 7. Vid beräkning av tillfällig föräldrapenning enligt de nya bestämmelserna i 4 kap. 14 § ska hänsyn inte tas till dagar inom en sjukdagarperiod som infallit före ikraftträdandet.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (1988:1465) om ersättning och ledighet för närståendevård

Härigenom föreskrivs att 5 § lagen (1988:1465) om ersättning och ledighet för närståendevård ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §¹

Ersättning utges med belopp motsvarande vårdarens sjukpenning enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring med de avvikelser som följer av 8 och 9 §§. Vid tillämpning av 3 kap. 4 § första stycket och 10 a § första stycket lagen om allmän försäkring ska dock gälla att närståendepenning utges även för den första dagen i ersättningsperioden och alltid med det belopp som anges i 3 kap. 4 § första stycket 2 respektive 10 a § första stycket 2 nämnda lag.

Ersättning utges med belopp motsvarande vårdarens sjukpenning enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring med de avvikelser som följer av 8 och 9 §§. Vid tillämpning av 3 kap. 4 § första stycket och 10 a § första stycket lagen om allmän försäkring ska dock gälla att närståendepenning utges även för den första dagen, *eller för en försäkrad med inkomst av annat förvärvsarbete, för de första sju dagarna* i ersättningsperioden och alltid med det belopp som anges i 3 kap. 4 § första stycket 2 respektive 10 a § första stycket 2 nämnda lag.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2010.

¹ Senaste lydelse 2008:483.

3 Förslag till lag om ändring i lagen (1989:225) om ersättning till smittbärare

Härigenom föreskrivs att 4 § lagen (1989:225) om ersättning till smittbärare ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Smittbärappenning utges med ett belopp som motsvarar smittbärappenning enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring. Vid tillämpning av 3 kap. 4 § första stycket och 10 a § första stycket lagen om allmän försäkring ska dock gälla att smittbärappenning utges även för den första dagen i ersättningsperioden och alltid med det belopp som anges i 3 kap. 4 § första stycket 2 respektive 10 a § första stycket 2 nämnda lag.

Om smittbärappenning inte är sjukpenningförsäkrad enligt lagen om allmän försäkring och inte heller skulle ha varit det om Försäkringskassan känt till samtliga förhållanden, bestäms smittbärappenningen till det belopp sjukpenningen skulle ha utgjort om den hade beräknats enligt föreskrifterna i den lagen. Vid tillämpning av 3 kap. 4 § första stycket lagen om allmän försäkring ska dock gälla att smittbärappenning utges även för den första dagen i ersättningsperioden och alltid med det belopp som motsvarar vad som anges i 2. Smittbärappenning enligt detta stycke beräknas alltid utan hänsyn till föreskrifterna i 3 kap. 10–10 b §§ nämnda lag. Som inkomst av anställning får i fall som avses nu räknas även ersättning för eget arbete från en arbetsgivare som är

Föreslagen lydelse

4 §¹

Smittbärappenning utges med ett belopp som motsvarar smittbärappenning enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring. Vid tillämpning av 3 kap. 4 § första stycket och 10 a § första stycket lagen om allmän försäkring ska dock gälla att smittbärappenning utges även för den första dagen, *eller för en försäkrad med inkomst av annat förvärvsarbete, för de första sju dagarna* i ersättningsperioden och alltid med det belopp som anges i 3 kap. 4 § första stycket 2 respektive 10 a § första stycket 2 nämnda lag.

Om smittbärappenning inte är sjukpenningförsäkrad enligt lagen om allmän försäkring och inte heller skulle ha varit det om Försäkringskassan känt till samtliga förhållanden, bestäms smittbärappenningen till det belopp sjukpenningen skulle ha utgjort om den hade beräknats enligt föreskrifterna i den lagen. Vid tillämpning av 3 kap. 4 § första stycket lagen om allmän försäkring ska dock gälla att smittbärappenning utges även för den första dagen, *eller för en försäkrad med inkomst av annat förvärvsarbete, för de första sju dagarna* i ersättningsperioden och alltid med det belopp som motsvarar vad som anges i 2. Smittbärappenning enligt detta stycke beräknas alltid utan hänsyn till föreskrifterna i 3 kap. 10–10 b §§ nämnda lag. Som inkomst av anställning får i fall som

¹ Senaste lydelse 2008:482.

bosatt utomlands eller som är en utländsk juridisk person, när arbetet har utförts i arbetsgivarens verksamhet utomlands.

avses nu räknas även ersättning för eget arbete från en arbetsgivare som är bosatt utomlands eller som är en utländsk juridisk person, när arbetet har utförts i arbetsgivarens verksamhet utomlands.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2010.

4 Förslag till lag om ändring i lagen (1991:1047) om sjuklön

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1991:1047) om sjuklön
dels att 17 och 28 §§ ska ha följande lydelse,
dels att rubriken närmast före 17 § ska ha följande lydelse,
dels att det i lagen ska införas en ny paragraf, 17 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Försäkring mot kostnader för sjuklön

Ersättning för vissa kostnader för sjuklön

En arbetsgivare vars sammanlagda lönekostnader under ett kalenderår inte beräknas överstiga 130 gånger det för året gällande prisbasbeloppet enligt 1 kap. 6 § lagen (1962:381) om allmän försäkring kan försäkra sig hos Försäkringskassan för kostnader för sjuklön enligt denna lag. Vid beräkningen av de sammanlagda lönekostnaderna bortses från avgifter enligt socialavgiftslagen (2000:980) och lagen (1994:1920) om allmän löneavgift samt från skatt enligt lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster. Regeringen meddelar närmare föreskrifter om villkor för försäkringen.

17 §¹

En arbetsgivare vars kostnader för sjuklön enligt 6 §, inklusive därpå belöpande avgifter och skatt, under ett kalenderår överstiger två och en halv gånger den beräknade genomsnittliga årliga sjuklönekostnaden för samtliga arbetsgivare erhåller, efter ansökan hos Försäkringskassan, ersättning från sjukförsäkringen enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring för överskjutande del av sjuklönekostnaden, dock med den begränsning som följer av 17 a § första stycket.

Med avgifter och skatt enligt första stycket avses avgifter enligt socialavgiftslagen (2000:980) och lagen (1994:1920) om allmän löneavgift samt skatt enligt lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster.

17 a §²

Ersättning enligt 17 § lämnas inte för arbetsgivarens kostnader för sjuklön till arbetstagare för vilka beslut enligt 13 § gäller.

¹ Senaste lydelse 2004:1241.

² Tidigare 17 a § upphävd genom 2004:1241.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om villkor för rätten till ersättning för sjuklönekostnader enligt 17 §.

28 §³

De föreskrifter om omprövning och ändring av Försäkringskassans beslut som finns i 20 kap. 10 och 10 a §§ lagen (1962:381) om allmän försäkring *skall* tillämpas på motsvarande sätt i fråga om

beslut enligt 10 eller 13 §, 14 § andra meningen, 16, 17 eller 20 § eller 24 § andra stycket, samt

beslut att inte avge yttrande enligt 27 § andra stycket.

Vidare *skall* föreskrifterna i 20 kap. 11–13 §§ samma lag om överklagande av Försäkringskassans eller domstols beslut tillämpas på motsvarande sätt i fråga om

beslut enligt 10 § första stycket 2, 13 §, 14 § andra meningen, 16 eller 20 § eller 24 § andra stycket, samt

beslut enligt 17 §, om beslutet innebär att arbetsgivaren inte får teckna försäkring.

I övrigt får Försäkringskassans beslut enligt denna lag inte överklagas.

De föreskrifter om omprövning och ändring av Försäkringskassans beslut som finns i 20 kap. 10 och 10 a §§ lagen (1962:381) om allmän försäkring *ska* tillämpas på motsvarande sätt i fråga om

– beslut enligt 10 eller 13 §, 14 § andra meningen, 16, 17 eller 20 § eller 24 § andra stycket, samt

– beslut att inte avge yttrande enligt 27 § andra stycket.

Vidare *ska* föreskrifterna i 20 kap. 11–13 §§ samma lag om överklagande av Försäkringskassans eller domstols beslut tillämpas på motsvarande sätt i fråga om *beslut enligt 10 § första stycket 2, 13 §, 14 § andra meningen, 16, 17 eller 20 § eller 24 § andra stycket.*

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2010.
2. Den nya lydelsen av 17 § och nya 17 a § tillämpas i fråga om sjuklönekostnader som gäller sjuklöneperiod som påbörjas efter utgången av juni månad 2010.
3. Vid tillämpning av 17 § i dess nya lydelse och av nya 17 a § med avseende på tid under år 2010 beaktas och beräknas arbetsgivarens sjuklönekostnader liksom den genomsnittliga sjuklönekostnaden för tiden från och med den 1 juli 2010 till utgången av december 2010.
4. Försäkring enligt den äldre lydelsen av 17 § får inte tecknas efter utgången av juni månad 2010. Den äldre lydelsen av 17 och 28 §§ tillämpas fortfarande, för år 2010, beträffande försäkringar som tecknats före den 1 juli 2010.

³ Senaste lydelse 2004:1241.

5 Förslag till lag om ändring i lagen (1991:1047) om sjuklön

Härigenom föreskrivs att 17 och 28 §§ lagen (1991:1047) om sjuklön ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt lagförslag 2.4

Föreslagen lydelse

17 §

En arbetsgivare vars kostnader för sjuklön enligt 6 §, inklusive därpå belöpande avgifter och skatt, under ett kalenderår överstiger två och en halv gånger den beräknade genomsnittliga årliga sjuklönekostnaden för samtliga arbetsgivare erhåller, efter ansökan hos Försäkringskassan, ersättning från sjukförsäkringen enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring för överskjutande del av sjuklönekostnaden, dock med den begränsning som följer av 17 a § första stycket.

En arbetsgivare vars kostnader för sjuklön enligt 6 §, inklusive därpå belöpande avgifter och skatt, under ett kalenderår överstiger två och en halv gånger den beräknade genomsnittliga årliga sjuklönekostnaden för samtliga arbetsgivare erhåller efter ansökan ersättning från Försäkringskassan för överskjutande del av sjuklönekostnaden, dock med den begränsning som följer av 17 a § första stycket.

Med avgifter och skatt enligt första stycket avses avgifter enligt socialavgiftslagen (2000:980) och lagen (1994:1920) om allmän löneavgift samt skatt enligt lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster.

28 §

De föreskrifter om omprövning och ändring av Försäkringskassans beslut som finns i 20 kap. 10 och 10 a §§ lagen (1962:381) om allmän försäkring ska tillämpas på motsvarande sätt i fråga om

- beslut enligt 10 eller 13 §, 14 § andra meningen, 16, 17 eller 20 § eller 24 § andra stycket, samt
- beslut att inte avge yttrande enligt 27 § andra stycket.

Vidare ska föreskrifterna i 20 kap. 11–13 §§ samma lag om överklagande av Försäkringskassans eller domstols beslut tillämpas på motsvarande sätt i fråga om beslut enligt 10 § första stycket 2, 13 §, 14 § andra meningen, 16, 17 eller 20 § eller 24 § andra stycket.

De föreskrifter om omprövning och ändring av Försäkringskassans beslut som finns i 113 kap. 3–9 §§ socialförsäkringsbalken ska tillämpas på motsvarande sätt i fråga om

- beslut enligt 10 eller 13 §, 14 § andra meningen, 16, 17 eller 20 § eller 24 § andra stycket, samt
- beslut att inte avge yttrande enligt 27 § andra stycket.

Vidare ska föreskrifterna i 113 kap. 10–20 och 21 §§ socialförsäkringsbalken om överklagande av Försäkringskassans eller domstols beslut tillämpas på motsvarande sätt i fråga om beslut enligt 10 § första stycket 2, 13 §, 14 § andra meningen, 16, 17 eller 20 § eller 24 § andra stycket.

I övrigt får Försäkringskassans beslut enligt denna lag inte överklagas.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.

7 Förslag till lag om ändring i socialavgiftslagen (2000:980)

Härigenom föreskrivs att 3 kap. 13 § socialavgiftslagen (2000:980) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

3 kap.

13 §¹

Egenavgifterna är 23,68 procent av avgiftsunderlaget och utgörs av

1. sjukförsäkringsavgift	6,78 %
2. föräldraförsäkringsavgift	2,20 %
3. ålderspensionsavgift	10,21 %
4. efterlevandepensionsavgift	1,70 %
5. arbetsmarknadsavgift	2,11 %
6. arbetsskadeavgift	0,68 %

Föreslagen lydelse

3 kap.

13 §

Egenavgifterna är 22,94 procent av avgiftsunderlaget och utgörs av

1. sjukförsäkringsavgift	6,04 %
2. föräldraförsäkringsavgift	2,20 %
3. ålderspensionsavgift	10,21 %
4. efterlevandepensionsavgift	1,70 %
5. arbetsmarknadsavgift	2,11 %
6. arbetsskadeavgift	0,68 %

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2010 och tillämpas på inkomst som uppbärs efter den 30 juni 2010.

2. Omfattar beskattningsåret tid såväl före som efter ikraftträdandet ska, om den avgiftsskyldige inte visar annat, så stor del av beskattningsårets inkomst anses hänförlig till tiden efter den 30 juni 2010 som svarar mot förhållandet mellan den del av beskattningsåret som infaller under denna tid och hela beskattningsåret.

¹ Senaste lydelse 2009:1160.

8 Förslag till lag om ändring i socialförsäkringsbalken

Härigenom föreskrivs i fråga om socialförsäkringsbalken
dels att 10 kap. 11 §, 13 kap. 35, 36 och 38 §§, 25 kap. 9 § samt
 27 kap. 27–31 och 39–40 §§ ska ha följande lydelse,
dels att rubriken närmast före 27 kap. 27 § ska ha följande lydelse,
dels att det i 13 kap. ska införas en ny paragraf, 3 a §, av följande
 lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

10 kap.

11 §

Det som i denna balk i övrigt eller i annan författning föreskrivs om sjukpenning enligt 25–28 kap. gäller i tillämpliga delar även i fråga om graviditetspenning, med undantag av bestämmelserna i

- 27 kap. 5 § om ersättning för merutgifter,
- 27 kap. 27 § om *karensdag*, – 27 kap. 27 § om *karensdagar*,
- 27 kap. 29–33 §§ om karenstid, och
- 28 kap. 7 § 2 om beräkningsunderlag för sjukpenning på fortsättningsnivå.

13 kap.

3 a §

Särskilda bestämmelser om rätt till tillfällig föräldrapenning när denna förmån lämnas på grundval av inkomst av annat förvärvsarbete finns i 35 §.

35 §

Om tillfällig föräldrapenning lämnas på grundval av inkomst av annat förvärvsarbete, ska hel tillfällig föräldrapenning för dag motsvara kvoten mellan beräkningsunderlaget och 365.

Beloppet avrundas till närmaste hela krontal, varvid 50 öre avrundas uppåt.

Om tillfällig föräldrapenning lämnas på grundval av inkomst av annat förvärvsarbete, ska hel tillfällig föräldrapenning för dag motsvara kvoten mellan beräkningsunderlaget och 260.

Beloppet avrundas till närmaste hela krontal, varvid 50 öre avrundas uppåt. *Tillfällig föräldrapenning lämnas under högst fem kalenderdagar per sjudagarsperiod. För det fall föräldern avstår från förvärvsarbete under fler än fem kalenderdagar under en sjudagarsperiod, lämnas tillfällig föräldrapenning för de första fem dagarna i perioden. Sjudagarsperioden ska alltid beräknas med utgångspunkt i den dag för vilken ersättning*

begärs, varefter de närmast föregående sex dagarna räknas med i perioden.

36 §

Tillfällig föräldrapenning beräknas enligt 35 § även i följande situationer:

Hel tillfällig föräldrapenning ska för dag motsvara kvoten mellan beräkningsunderlaget och 365, varvid beloppet avrundas till närmaste hela krontal och 50 öre avrundas uppåt

1. när den försäkrade ska få tillfällig föräldrapenning för tid då annars graviditetspenning, föräldrapenning eller rehabiliteringspenning skulle ha lämnats, och

2. när den försäkrade är arbetslös och söker arbete i enlighet med 28 kap. 6 § första stycket 1.

38 §

Om en familjehemsförälder får ersättning för vården av barnet, ska det bortses från den del av den sjukpenninggrundande inkomsten som grundas på ersättningen.

Vidare ska tillfällig föräldrapenning beräknas enligt 35 § i fall som avses i 28 kap. 6 § andra stycket.

Vidare ska tillfällig föräldrapenning beräknas enligt 36 § i fall som avses i 28 kap. 6 § andra stycket.

25 kap.

9 §

När sjukpenninggrundande inkomst av annat förvärvsarbete beräknas får inkomst av arbete för egen räkning inte beräknas högre än vad som motsvarar skälig avlöning för liknande arbete för annans räkning.

För en försäkrad som har inkomst av annat förvärvsarbete och som bedriver näringsverksamhet ska, under en tid om 24 månader räknat från den månad då den försäkrade har gjort eller borde ha gjort anmälan för registrering enligt 3 kap. 2 § skattebetalningslagen (1997:483), den sjukpenninggrundande inkomsten från näringsverksamheten beräknas till minst vad som motsvarar skälig avlöning för liknande arbete för annans räkning. I det fall den försäkrade inte har skyldighet att anmäla sig för registrering, ska tiden om 24 månader räknas som om en sådan skyldighet hade gällt för honom eller henne.

KarensdagKarensdagar**27 kap.****27 §**

Sjukpenning lämnas inte för den första dagen i en sjukperiod (karensdag), om inte något annat följer av 28 §, 39 § eller 40–44 §§. Om sjukpenningen ska arbetstidsberäknas gäller detta den första dag i sjukperioden som den försäkrade skulle ha förvärvsarbetat om han eller hon inte hade varit sjuk.

Bestämmelser om karenstid i stället för karensdag finns i 29–31 §§.

Om inte något annat följer av 28 §, 39 § eller 40–44 §§ gäller

1. att sjukpenning som svarar mot inkomst av anställning inte lämnas för den första dagen i en sjukperiod (karensdag), och

2. att sjukpenning som svarar mot inkomst av annat förvärvsarbete inte lämnas under de första sju dagarna i en sjukperiod (karensdagar).

Om sjukpenningen ska arbetstidsberäknas, gäller detta den första dag i sjukperioden enligt första stycket 1 som den försäkrade skulle ha förvärvsarbetat om han eller hon inte hade varit sjuk.

Bestämmelser om karenstid i stället för karensdagar finns i 29–31 §§.

28 §

Till en försäkrad som har rätt till sjukpenning under medicinsk behandling eller medicinsk rehabilitering enligt 6 § lämnas sjukpenning på normalnivån eller fortsättningsnivån även för dag som avses i 27 §.

Till en försäkrad som har rätt till sjukpenning under medicinsk behandling eller medicinsk rehabilitering enligt 6 § lämnas sjukpenning på normalnivån eller fortsättningsnivån även för dagar som avses i 27 §.

29 §

En försäkrad som har inkomst av annat förvärvsarbete och som betalar egenavgift har rätt att anmäla till Försäkringskassan att han eller hon vill ha sjukpenning med en karenstid på 3 eller 30 dagar.

Om den som betalar egenavgift inte gör någon sådan anmälan, lämnas sjukpenning efter den karensdag som anges i 27 §.

En försäkrad som har inkomst av annat förvärvsarbete och som betalar egenavgift har rätt att anmäla till Försäkringskassan att han eller hon vill ha sjukpenning med en karenstid på 14, 30, 60 eller 90 dagar.

Om den som betalar egenavgift inte gör någon sådan anmälan, lämnas sjukpenning efter de karensdagar som anges i 27 § första stycket 2.

30 §

Om den som betalar egenavgift gör en sådan anmälan som anges i 29 §, ska sjukpenning som svarar mot inkomst av annat förvärvsarbete inte lämnas för de första 3 eller 30 dagarna av varje sjukperiod, den dag sjukdomsfallet inträffade inräknad (karenstid).

Om den som betalar egenavgift gör en sådan anmälan som anges i 29 §, ska sjukpenning som svarar mot inkomst av annat förvärvsarbete inte lämnas för de första 14, 30, 60 eller 90 dagarna av varje sjukperiod, den dag sjukdomsfallet inträffade inräknad (karenstid).

31 §

Den som betalar egenavgift och som gjort anmälan om karenstid enligt 29 § får övergå till sjukpenning med kortare eller ingen karenstid om han eller hon inte har fyllt 55 år.

Ändringen börjar gälla 14 dagar efter den dag då den begärdes hos Försäkringskassan. Ändringen får dock inte tillämpas vid sjukdom som inträffat innan ändringen har börjat gälla.

Den som betalar egenavgift och som gjort anmälan om karenstid enligt 29 § får *efter uppsägnings-tid* övergå till sjukpenning med kortare eller ingen karenstid, om han eller hon inte har fyllt 55 år *vid anmälan till Försäkringskassan om ändrad karenstid. Uppsägningstiden är det antal dagar med vilka karenstiden förkortas.*

Ändringen börjar gälla *efter det att uppsägningstiden löpt ut.* Ändringen får dock inte tillämpas vid sjukdom som inträffat innan ändringen har börjat gälla.

39 §

Om den försäkrade gått miste om sjukpenning till följd av bestämmelsen i 27 § för sammanlagt tio dagar under de senaste tolv månaderna, kan sjukpenning lämnas även för dag som avses i 27 § (allmänt högriskskydd).

Om den försäkrade gått miste om sjukpenning som svarar mot inkomst av anställning till följd av bestämmelsen i 27 § *första stycket 1* för sammanlagt tio dagar under de senaste tolv månaderna, kan sjukpenning lämnas även för dag som avses i 27 § *första stycket 1* (allmänt högriskskydd). *Om den försäkrade gått miste om sjukpenning som svarar mot inkomst av annat förvärvsarbete till följd av bestämmelsen i 27 § första stycket 2 under fem sjukperioder under de senaste tolv månaderna, kan sjukpenning lämnas även för dagar som avses i 27 § första stycket 2 från och med den sjukperiod som inträder efter det att den försäkrade gått miste om sjukpenning för sammanlagt minst 21 dagar.*

40 §

Efter ansökan av den försäkrade får Försäkringskassan besluta att sjukpenning kan lämnas även för *dag* som avses i 27 § (särskilt högriskskydd).

Efter ansökan av den försäkrade får Försäkringskassan besluta att sjukpenning kan lämnas även för *dagar* som avses i 27 § (särskilt högriskskydd).

9 Förslag till lag om ändring i lagen (2010:111) om införande av socialförsäkringsbalken

Härigenom föreskrivs att det i 4 kap. lagen (2010:111) om införande av socialförsäkringsbalken ska införas fyra nya paragrafer, 15 a–15 d §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 kap.

15 a §

Vid beräkning enligt 25 kap. 9 § socialförsäkringsbalken av sjukpenninggrundande inkomst som avser tid före den 1 juli 2010 tillämpas fortfarande bestämmelserna i 3 kap. 2 § i den upphävda lagen (1962:381) om allmän försäkring i deras lydelse före nämnda dag.

15 b §

Tid för sådan anmälan som anges i 25 kap. 9 § socialförsäkringsbalken räknas även före balkens ikraftträdande.

15 c §

Vid tillämpning av bestämmelserna i 27 kap. 39 § socialförsäkringsbalken ska, för försäkrade som gått miste om sjukpenning som svarar mot inkomst av annat förvärvsarbete till följd av bestämmelserna i 3 kap. 4 § första stycket 1 i den upphävda lagen (1962:381) om allmän försäkring i deras lydelse före den 1 juli 2010, inom tolv månadersperioden även beaktas sjukperioder och dagar som infallit före denna dag.

15 d §

För försäkrad med sjukpenning som svarar mot inkomst av annat förvärvsarbete ska ett beslut som fattats enligt 3 kap. 4 b § i den upphävda lagen (1962:381) om allmän försäkring i dess lydelse före den 1 juli 2010 gälla de första sju dagarna i en sjukperiod.

BILAGA 3

Utskottets lagförslag

Förslag till ändring i socialförsäkringsbalken

*Nuvarande lydelse**Utskottets förslag***13 kap.****33 §**

Tillfällig föräldrapenning beräknas enligt bestämmelserna om sjukpenning på normalnivån och sjukpenninggrundande inkomst i 25–28 kap. samt 34–38 §§ i detta kapitel, dock med undantag av bestämmelserna i

- 27 kap. 27 § om *karensdag*,
- 27 kap. 29–33 §§ om karenstid, och
- 28 kap. 7 § 2 om beräkningsunderlag för sjukpenning på fortsättningsnivån.

För hel tillfällig föräldrapenning motsvarar ersättningsnivån föräldrarnas beräkningsunderlag för sjukpenning på normalnivån enligt 28 kap. 7 § 1 grundat på en sjukpenninggrundande inkomst beräknad enligt första stycket (beräkningsunderlaget).

Tillfällig föräldrapenning beräknas enligt bestämmelserna om sjukpenning på normalnivån och sjukpenninggrundande inkomst i 25–28 kap. samt 34–38 §§ i detta kapitel, dock med undantag av bestämmelserna i

- 27 kap. 27 § om *karensdagar*,
- 27 kap. 29–33 §§ om karenstid, och
- 28 kap. 7 § 2 om beräkningsunderlag för sjukpenning på fortsättningsnivån.